

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Автоматизації виробничих процесів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Вступ до спеціальності
Викладач	Олена Петрівна Голик, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри Автоматизації виробничих процесів
Контактний тел.	+38(066) 520-19-40
E-mail:	golike6@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичних робіт – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Передумовами вивчення дисципліни є знання з наступних дисциплін: вища математика, комп'ютерна графіка, програмна інженерія в системах управління, методи та засоби комп'ютерних інформаційних технологій.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є формування у студентів знань з основ автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, класифікації систем керування, методам обробки інформації та передачі даних, побудови алгоритмів роботи систем, розробці схем керування автоматизованими системами.

Завдання вивчення дисципліни:

- студент повинен ознайомитись з основними термінами та визначеннями, алгоритмізацією та формалізацією задач, основами комп'ютерних мереж, загальними поняттями про інформацію, основними поняттями про системи керування.

2. Результати навчання

Здобувач вищої освіти після засвоєння даної дисципліни повинен набути такі результати навчання:

знання:

- основні поняття та визначення в автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій;
- види алгоритмів та правила їх побудови;
- призначення та класифікацію комп'ютерних мереж;
- поняття інформації та методах її обробки в системах керування;
- отримує базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; з технології організації та адміністрування промислових мереж, використання Internet-технологій, можливостей апаратного та програмного забезпечень, мережевих програмних технологій; з розробки нових та удосконалення існуючих АСУ технологічними процесами.
- основні поняття про системи керування.

уміння:

- виконувати побудову алгоритмів роботи системи;
- використовувати сучасні програмно-прикладні пакети;
- виконувати побудову схем роботи систем керування, згідно ДСТУ.

набути соціальних навичок (soft skills):

- аналітичного мислення та інноваційності;
- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- розв'язання складних проблем;
- креативності, оригінальності та ініціативності;
- логічної аргументації, розв'язання проблем та формування ідей;
- комплексного розв'язання проблем;
- використання технологій, моніторингу і контролю.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Основні поняття та визначення дисципліни

Предмет, об'єкт і задача навчальної дисципліни. Терміни та визначення. Історія автоматизації. Переваги та недоліки автоматизації. Приклади використання автоматизації

Тема 2 . Алгоритмізація та формалізація інженерних задач

Поняття алгоритму та формалізація задач. Способи опису та зображення алгоритму. Базові структури алгоритмів.

Змістовий модуль 2.

Тема 3 . Основи комп'ютерних мереж

Визначення, призначення та класифікація мереж. Поняття про комп'ютерні мережі. Локальні та глобальні мережі. Поняття топології мереж.

Тема 4. Інформація та її обробка у системах керування

Загальні поняття про інформацію. Схема збору, обробки та передачі інформації. Оцінка кількості інформації. Основні електричні величини.

Тема 5. Основні поняття про системи керування

Терміни та визначення. Узагальнена структура систем керування. Класифікація систем керування.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних та практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

**Схема нарахування балів з дисципліни
«Вступ до спеціальності»**

Вид виконання	Кількість балів
Поточне опитування в усній формі під час лекційних занять	1 бал за правильну відповідь, сумарно 17 балів
Проведення рубіжних контрольних завдань в письмовій формі: 2 рубіжних завдання в кожному завданні 10 питань.	1 бал за кожную правильну відповідь, сумарно 20 балів
Виконання практичних робіт: - виконання роботи - оформлення звіту з практичної роботи - захист звіту з практичної роботи	2 бали 1 бали 2 бали 5 бали за одну лабораторну роботу, сумарно 25 балів
Виконання індивідуального завдання: - повнота викладеного матеріалу - дотримання вимог до оформлення реферату - логічна послідовність викладеного матеріалу - формулювання висновків - дотримання академічної доброчесності - захист індивідуального завдання	8 бали 5 бали 6 бали 6 бали 6 бали 7 бали Сумарно 38 балів
Разом	100 балів

6. Рекомендована література

Базова література

1. Проць Я. І., Ляшук О. Л., Савків В. Б., Шкодзінський О. К. Автоматизація виробничих процесів. Навчальний посібник для технічних спеціальностей вищих навчальних закладів. — Тернопіль: ТНТУ ім. І.Пулюя, 2011. — 344с.

2. Борисенко О.А. Керуючі системи: навч. посібник.– К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 216с.

3. Вступ до спеціальності. Методичні вказівки до виконання практичних робіт для студентів денної та заочної форми навчання за напрямками підготовки: 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» спеціалізація «Енергетика та автоматика аграрного комплексу») / О. П. Голик, С. Г. Прохвятилов – Кропивницький: ЦНТУ. -2017. - 32 с.
<http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7539>

4. Ситник В. Ф. Основи інформаційних систем: навч. посібник. –2-ге вид., перероб і доп. – К.: КНЕУ, 2001. – 376с.

5. Ирина Бородкіна, Георгій Бородкін (2021). *Інженерія програмного забезпечення. Навчальний посібник.* Центр учбової літератури. ISBN 9786110112321.

6. Нікітченко М. С. Теоретичні основи програмування: навчальний посібник / М.С Нікітченко — Ніжин: Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя, 2010. — 121с.

7. Вступ до спеціальності. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання за напрямами підготовки: 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» спеціалізація «Енергетика та автоматика аграрного комплексу» / О. П. Голик, С. Г. Прохвятилов – Кропивницький: ЦНТУ. -2017. - 48 с. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7540>

8. Дубровська Г. М., Ткаченко А. П. Системи сучасних технологій.: навч. посібник / за ред. А. П. Ткаченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 352с.

Допоміжна література

1. Збожна О.М. Технологія: Навчальний посібник. 1998р.
2. ДСТУ 2938-94 Основні поняття. Терміни та визначення.
3. Прикладне програмне забезпечення: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. Молодцова О. П. — К.: КНЕУ, 2000. — 264 с. ISBN 966–574–098–9
4. ДСТУ 2938-94. Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення.
5. ДСТУ 2681-94. Державна система забезпечення єдності вимірювань. Метрологія. Терміни та визначення.
6. ДСТУ 3956-2000. Технічні засоби вимірювання та керування у промислових процесах. Частина 1. Основні поняття. Терміни та визначення.
7. Логіко-інформаційна система // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. — Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. — 742 с. — 1000 екз. — ББК 87я2. — ISBN 966-531-128-X.
8. Зубенко В. В. Програмування: навчальний посібник (гриф МОН України) / В. В. Зубенко, Л. Л. Омельчук. — К. : ВПЦ «Київський університет», 2011. — 623 с..
9. Мараховський В. І. Теорія інформації: конспект лекцій у двох частинах.— Суми: Вид-во СумДУ, 2008. – Ч. 1. – 191с.

10. Методичні вказівки “Робота з MS Word” до самостійної роботи з курсу “Інформатика” для студентів спеціальності мікро- та наноелектроніка / Укл. В. І. Шкалето, Г. С. Хрипунов, О. П. Черних. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2008. – 61 с. / Електронний ресурс // Режим доступу: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/4910/1/prohramy_2008_Robota_z_MS_WORD.pdf

11. Computer-integrated manufacturing / URL: <https://www.britannica.com/technology/automation/Computer-integrated-manufacturing>

7. Інформаційні ресурси

1. What is software development? | IBM. www.ibm.com (en-us)
2. Johnson, Dave. What is software? A guide to all of the different types of programs and applications that tell computers what to do. *Business Insider* (амер.).
3. Automation, Production Systems and Computer-Integrated Manufacturing / URL: <https://www.amazon.in/Automation-Production-Systems-Computer-Integrated-Manufacturing/dp/9332572496>
4. Top 10+ Best Software Testing Books (Manual And Automation Testing Books) / URL: <https://www.softwaretestinghelp.com/software-testing-books/>
5. The Technician's Radio Receiver Handbook: Wireless and Telecommunication Technology / URL: <https://ru.scribd.com/book/282482607/The-Technician-s-Radio-Receiver-Handbook-Wireless-and-Telecommunication-Technology>
6. Telecommunications Research and Engineering at the Communications Technology Laboratory of the Department of Commerce / URL: <https://www.nap.edu/read/21828/chapter/10>
7. ERCIM News No.57 - April 2004 - Contents. *ERCIM - the European Research Consortium for Informatics and Mathematics*. URL: https://www.ercim.eu/publication/Ercim_News/enw57/index.html .
8. What Is A Software Automation Engineer? | Definition, Career, and Overview. *Zippia - Find Jobs, Salaries, Companies, Resume Help, Career Paths and More*. URL: <https://www.zippia.com/software-automation-engineer-jobs/> .
9. URL: https://library.e.abb.com/public/901d4d86d9d34de1be89ac4d0ee6286b/28-35%20m7045_EN_72dpi.pdf?x-sign=LXjbTS5FVqsj8WzklE1fL2ngzXQ3SoseA6jEo4XUwf+a3SNGiJEz0C1ALrt7Jhqc .
10. https://www.researchgate.net/publication/260626718_Software_Engineering_in_Industrial_Automation_State-of-the-Art_Review

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Автоматизації виробничих процесів, Протокол № 12 від «30» березня 2022 р.